

ЗВІТ
за результатами моніторингового візиту до
місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі
громадської організації «Бахмутський затишок»

21 липня 2026 року

с. Богунове

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі - ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі - МТП).

Склад моніторингової групи:

Якименко Олексій Олексійович - регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної ради України з прав людини в Одеській області.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

Грекової Світлани Володимирівни – керівника МТП.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкта моніторингу: шелтер ГО «Бахмутський затишок».

Повна адреса об'єкта моніторингу: вул. Центральна, 20 В, с. Богунове, Березівський район.

Форма власності: приватна.

Балансоутримувач: ГО «Бахмутський затишок».

Попередній моніторинговий візит не здійснювався

Розташування

Об'єкт розташований у центрі села, у приватній двоповерховій будівлі з цокольним поверхом, поруч із проїжджою частиною та закладом загальної середньої освіти.

Наповненість

Загальна місткість закладу становить 45 ліжко-місць. На момент моніторингового візиту в МТП розміщено 40 осіб із числа внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Серед мешканців закладу: 6 осіб похилого віку, 15 дітей, 5 чоловіків та 20 жінок.

ВПО прибули з Донецької області.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

Проживання для ВПО здійснюється на платній основі. Мешканці сплачують за комунальні послуги, вартість в літній період приблизно 500 грн. з кожної людини. Письмові угоди про проживання з мешканцями не укладаються. Ознайомлення з правилами проживання здійснюється виключно в усній формі, без письмової фіксації.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Теплопостачання: здійснюється від автономного газового котла. На другому поверсі будівлі повністю відсутні радіатори опалення. Це унеможливує використання житлових приміщень другого поверху для проживання внутрішньо переміщених осіб у осінньо-зимовий період.

Водозабезпечення:

Централізоване: подається від башти Рожновського. На території наявний колодязь із насосом, який наразі пересох і не експлуатується.

Гаряче водопостачання: підігрів води для побутових потреб здійснюється за допомогою електричних бойлерів. Наявна кількість бойлерів є недостатньою для повного покриття потреб усіх мешканців.

Питна вода: централізовано не постачається, внутрішньо переміщені особи забезпечують себе питною водою самостійно.

Електропостачання:

Основне: централізована електромережа.

Альтернативне/резервне: наявні генератори та портативні зарядні станції (EcoFlow).

Харчування

Внутрішньо переміщені особи забезпечені безкоштовним триразовим харчуванням. Приготування їжі мешканці здійснюють самостійно з продуктів, що надаються шелтером (гуманітарна допомога та продукція власного вирощування). У закладі розроблено щоденне меню та графік харчування.

Кухня та їдальня розташовані в цокольному поверсі будівлі та належним чином облаштовані побутовою технікою (холодильники, морозильна камера, мікрохвильова піч, електрочайник, газова плита) і кухонним посудом. Дотримання чистоти та прибирання кухонних зон забезпечується мешканцями МТП відповідно до визначеного графіка.

Санітарія та гігієна

На кожному житловому поверсі будівлі облаштовано душову та туалетну кімнати. Крім того, на прибудинковій території наявні літній душ та дворова вбиральня.

У закладі встановлено покімнатний графік відвідування душових кімнат у будівлі — з розрахунку лише 1 раз на тиждень, що є недотриманням базових санітарно-гігієнічних норм та обмеженням прав мешканців.

За роз'ясненням адміністрації, це обмеження обумовлене технічними проблемами: низькою напругою в електромережі та недостатньою кількістю бойлерів, які не встигають нагрівати воду для всіх мешканців.

У закладі облаштовано окрему пральню, оснащену пральними машинами та підлоговими сушарками. На подвір'ї додатково обладнано місце (мотузки) для

сушіння речей на відкритому повітрі.

Протипожежна безпека

Вимоги протипожежної безпеки не дотримуються.

Приміщення МТП не обладнане вогнегасниками та протипожежною сигналізацією.

Укриття

Спеціалізоване або найпростіше укриття безпосередньо в закладі відсутнє. Найближча захисна споруда цивільного захисту розташована у місцевому закладі освіти. У разі оголошення сигналу «Повітряна тривога» або виникнення небезпеки мешканці МТП використовують цокольний поверх будівлі як споруду подвійного призначення/найпростіше укриття.

Безбар'єрність

У закладі повністю відсутні елементи безбар'єрного середовища та засоби доступності. Будівля не пристосована для безперешкодного пересування осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп (відсутні пандуси, поручні, розширені дверні прорізи, спеціально облаштовані санвузли тощо).

Умови в кімнатах

Загалом у МТП наявні 14 житлових кімнат місткістю від 2 до 10 осіб кожна. Кімнати облаштовані звичайними та двоярусними ліжками; вікна в приміщеннях — дерев'яні (столярне виготовлення).

Під час моніторингу встановлено, що одна з кімнат (місткістю до 10 осіб) є транзитною (прохідною), де під час поселення не дотримується принцип роздільного проживання чоловіків та жінок, що порушує право мешканців на приватність.

Підтримання чистоти та прибирання житлових кімнат здійснюється мешканцями самостійно.

Дозвілля

Для внутрішньо переміщених осіб забезпечено безкоштовний доступ до мережі Інтернет, а в приміщенні їдальні встановлено телевізор. Для користування мешканцями наявна значна кількість велосипедів. Прибудинкова територія (внутрішнє подвір'я) використовується для перебування дітей та дорослих на свіжому повітрі, проте спеціально облаштовані дитячі чи ігрові майданчики на ній відсутні.

Доступ до інформації та послуги

Під час моніторингу встановлено відсутність спеціально облаштованого інформаційного стенду для мешканців МТП з контактами служб підтримки, благодійних організацій та роз'ясненнями щодо прав ВПО (матеріали розміщені на столі під телевізором).

Щодо медичного забезпечення: більшість ВПО уклали декларації із

сімейними лікарями за місцем проживання. Водночас за словами адміністрації, частина мешканців не може укласти декларації через нестачу сімейних лікарів у місцевому закладі охорони здоров'я та надмірне навантаження на них.

Освіта

З початку нового навчального року діти шкільного та дошкільного віку, які мешкають у МТП, відвідуватимуть місцеву загальноосвітню школу та заклад дошкільної освіти (дитячий садок).

Працевлаштування

Більшість мешканців МТП працездатного віку не мають постійної офіційної роботи. Зайнятість має переважно неофіційний та тимчасовий характер — окремі особи періодично залучаються до сезонних робіт або працюють у форматі разових підробітків.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з трьома особами.

Під час моніторингового візиту проведено анонімні інтерв'ю з 8 особами з числа внутрішньо переміщених осіб. Прямих повідомлень про системні порушення прав людини від мешканців МТП не надходило, а умови проживання загалом задоволені.

Загальні потреби МТП:

- консультаційний та правовий супровід ВПО;
- первинні засоби пожежогасіння (вогнегасники);
- шафи для зберігання речей, комплекти постільної білизни;
- продукти харчування, побутова хімія та засоби гігієни;
- організація дозвілля, майстер-класів та занять для дітей.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту Одеській обласній військовій адміністрації:

1. Вжити заходів щодо скасування обмеження на відвідування душових кімнат (1 раз на тиждень) та забезпечення мешканцям щоденного безперешкодного доступу до гарячого водопостачання та засобів гігієни.
2. Здійснити перепланування або перерозподіл житлових місць у транзитній кімнаті з метою недопущення спільного проживання різностатевих дорослих осіб (чоловіків та жінок), які не є членами однієї сім'ї, задля забезпечення їхнього права на приватність.
3. Сприяти проведенню ремонтних робіт із монтажу радіаторів (батарей) опалення на 2-му поверсі будівлі для підготовки закладу до осінньо-зимового періоду та збереження житлової місткості МТП.
4. Організувати технічне обстеження електромережі закладу та вжити заходів щодо ліквідації проблеми низької напруги, а також встановлення додаткових електричних водонагрівачів (бойлерів).

5. Забезпечити приміщення МТП належною кількістю первинних засобів пожежогасіння.
6. Встановлення в доступній загальній зоні МТП настінного інформаційного стенду з контактами державних установ, правозахисних, гуманітарних та благодійних організацій, а також роз'ясненнями щодо прав і пільг ВПО.
7. Опрацювати питання щодо відповідності закладу вимогам Постанови Кабінету Міністрів України № 930 «Деякі питання функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб» з метою розгляду можливості включення шелтеру ГО «Бахмутський затишок» до офіційного Переліку місць тимчасового проживання (МТП) Одеської області.

**Регіональний координатор
взаємодії з громадськістю
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини
в Одеській області**

Олексій ЯКИМЕНКО